

imøde, givet sig Vidnesbyrd paa begge Sider i dette Thing. Jeg mindes det med Glæde, og vi ville, tror jeg nok at turde sige, ikke opgive vor Stræben efter at naae Maalet, trods de mørke Udsigter, under hvilke vi arbeide, og trods den Erkjendelse, at den Situation, under hvilken vi arbeide, er forbunden med særdeles Vanstigeligheder; thi det tror jeg nok, at Enhver maa erkjende, at det ikke er nogen let Opgave, der stilles os ved den nu foretaende Finanslovsbehandling. Situationen er jo den, at vi ifjor forhandlede om et Finanslovsforslag, og at der i Særdeleshed var tre Stridspunkter, som vare Thingene imellem, nemlig Spørgsmaalene om Lønningstillæget, Universitetet og Panderskkibet. Fællesudvalget blev der fra vor Side tilfattet imødekommende Forslag, men vi vare ikke saa heldige at møde en tilsvarende Imødekommen fra den anden Side, idet det ikke blev gjort os noget imødekommende Tilbud fra den anden Side. Nu foreligger Finanslovsforslaget, og derpaa finde vi atter disse Tvistepunkter — jeg skal ikke dvæle ved Lovforslagets øvrige Indhold, thi paa dette Stadium har det ikke tilstrækkelig Interesse for mig — usforandrede i den Stikfælde, hvori de tidligere ere vedtagne i det andet Thing, og vi have jo faaet Lovforslaget oversendt med en Udtalelse, som efter mit Skjøn nærmest maa forstås saaledes, at det andet Thing ialfsald paa dette Stadium — fremtidig antager jeg ikke man kan svare derfor — ikke er til Sinds at ville gjøre nogen Indrømmelse paa disse Punkter; men naar en saadan Udtalelse foreligger, saa skjønner jeg ikke rettere, end at det egentlig er det Samme som at sende os Finanslovsforslaget med det Forlangende, at vi skulle give efter paa alle Punkter. Dette forekommer mig at være den Situation, under hvilken vi nu skride til denne Finanslovs Behandling. Nu tvivler jeg ikke om, at der i dette Thing har været, er og altid vil være et levende Ønske om at vise Imødekommen og søge at komme til Enighed, en Stræben, der, som jeg nys antydede, har givet sig Vidnesbyrd i de Forhandlingerne, som vi allerede have ført, og dette er ikke blot et Ønske, som bejjæler os, fordi det er vor grundlovmæssige Pligt, men det er ligesaa vel en personlig Trang, en Vængel — om jeg saa maa sige — efter at naae Enighed, thi det er jo klart, at Ingen af os uden dyb Befymring kan imødesee de Eventualiteter, som kunne blive en Følge af, at Bestræbelserne for at opnaae Enighed paa dette Punkt mislykkes. Paa den anden Side forekommer det mig ogsaa, at vi heller ikke maa være blinde for, at de Forhold, hvorunder man forlanger denne Imødekommen af os, gjør det i særlig Grad vanskeligt for os at give efter for Ønsket i saa Henseende. Det har slet ingen Vanstigelighed at gjøre Indrømmelser og bringe Offre, naar de Indrømmelser, som man gjør, og de Offre, som man bringer, virkelig erkjendes som

saadanne, saaledes at man fra den anden Side ogsaa paastjønner dem og modtager dem i den samme Land, i hvilken de ere bragte, nemlig som Noget, der ved Leilighed har Krav paa Gjengjæld; men anderledes stiller Forholdet sig, naar disse Indrømmelser kræves som Noget, der i Grunden er vor Pligt og Skyldighed, og som Noget, der skal være en bindende Norm, der forpligter os for al Fremtid, saa at den enkelte Indrømmelse, som ydes fra vor Side, skaber en bestaaende Tilstand, som vi ikke senere kunne forandre, men som vi skulle være forpligtede til for Fremtiden at respektere som saadan. Det forekommer mig netop, at Situationen noget har antaget en saadan Karakter ved denne Leilighed, og jeg skal tillade mig at oplyse denne Sætning ved en Henvisning til et af de Stridsspørgsmaal, som foreligger paa Finansloven, nemlig særlig Spørgsmaalet om Lønningstillæget. Jeg skal tillade mig at minde ærede Medlemmer om, at dette Lønningstillæg efter at være vedtaget i et Fællesudvalg i Samlingen 1874—75, har, hvis jeg ikke tager feil, staaet paa Finansloven i hele 5 Aar, omend med nogen Bønhjælp i det enkelte, saa dog saaledes at Grændsen blev fastholdt. Saa kom det Dieblit, da Lønningsslovenes Revision skulde finde Sted, og hvor Regjeringen af Hensyn dertil fandt, at man ikke kunde blive staaende ved et Dyrtidsstillæg til Nogle, men at der maatte ske en Lønningssrevision eller, indtil denne fandt Sted, en gjennemgaaende Lønningssforbedring for samtlige Embedsmænd. Det var jo naturligt, at der ikke fra vor Side kunde være Anledning til at lægge Hindringer i Veien for dette Formaalets Opnaelse, og derfor fandt vi os i, at Lønningstillæget et enkelt Aar blev udeladt af Finansloven, men dog — det tror jeg at turde sige — med en klar og bestemt Henvisning til, af hvilke Grunde og under hvilke Forudsætninger, denne Indrømmelse var gjort. Forudsætningen brast imidlertid, og saa vendte vi tilbage til at gjøre Paastand paa, at det Lønningstillæg, som saaledes gennem en Narrøkke havde staaet paa Finansloven, atter skulde optages derpaa. Nu ville ærede Medlemmer erindre, hvorledes denne Situation blev opfattet. Da Spørgsmaalet om at gjenoptage Lønningstillæget fremkom ifjor, saa mødte man os med den Bemærkning: Ja, men det er jo Noget, som ikke stod paa Finansloven ifjor; det er jo en ganske ny Bevilling, og overfor den, maa vi hævde vor fuldstændige Bevillingsfrihed. Altsaa den Indrømmelse, som er gjort i et enkelt Aar, skaber en saadan bestaaende Tilstand og er en saadan bindende Norm, at det maa betragtes som om vi — selv om de Grunde og Forudsætninger, under hvilke Indrømmelsen blev gjort, ere bortfaldne — have forbrudt al Krav paa at faae en saadan Bevilling gjenoptagen. Jeg vil nu overhovedet ikke gaa ind paa Spørgsmaalet om For-